

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

17 november 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de gecoro's

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het al dan niet opnemen van verkavelingsakkoorden in vergunningenregisters

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het ontwerp van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant en de relatie ervan met Brussel

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over enkele knelpunten in de ruimtelijke ordening met betrekking tot hoeven en plattelandstoerisme

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vervolging van stedenbouwkundige instandhoudingsmisdrijven

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over ambachtelijke zones en zonevreemde bedrijven

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vergunningsplicht voor nachtwinkels en dergelijke

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Woensdag 17 november 2004

Voorzitter: mevrouw Marleen Van den Eynde

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.17 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de gecoro's

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de werking van de gecoro's.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de voorzitter, volgens het decreet van 18 mei 1999 moet elke Vlaamse gemeente over een gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening beschikken. Het is steeds de bedoeling geweest om de lokale besturen meer verantwoordelijkheid en meer inspraak over de ruimtelijke invulling binnen de eigen gemeente te bieden.

Ondertussen hebben de meeste gemeentebesturen gecoro's opgericht. Ik weet uit ervaring dat de samenstelling van deze commissies niet steeds even vlot is verlopen. Op tal van plaatsen is lang naar echte experts gezocht. Heel wat gemeentebesturen hebben een actieve zoektocht naar geschikte leden moeten voeren. Niet iedereen is even geïnteresseerd of weet wat de bedoeling van een gecoro precies is.

De gecoro's moeten een effectieve inspraak in het gemeentelijk beleid hebben. Hoewel dit op sommige plaatsen zeer goed functioneert, heb ik de indruk

dat er bij bepaalde gecoro's een zekere frustratie leeft. De leden van die gecoro's hebben blijkbaar de indruk dat ze niet bij het echte beleid worden betrokken of dat ze pas laat van de gemeentelijke plannen op de hoogte worden gebracht. Dit is in sterke mate afhankelijk van het college van burgemeester en schepenen of van de bevoegde schepenen in een gemeente.

Halverwege de gemeentelijke legislatuur lijkt een evaluatie me zeer interessant. In het jaarverslag van de Vlacoro kan iedereen lezen welke adviezen deze commissie heeft uitgebracht en welke dossiers ze heeft opgevolgd. Hoewel het absoluut niet mijn bedoeling is de gemeenten met een bijkomende planlast op te zadelen, zou ik toch eens willen weten hoe de gecoro's zullen worden geëvalueerd en hoe hun werking op het terrein wordt ervaren – meten is immers weten.

Mijnheer de minister, beschikt u over gegevens over de werking van de verschillende gecoro's? Worden die gegevens door een dienst van de Vlaamse administratie bijgehouden? Heeft een tussentijdse evaluatie van de gecoro's plaatsgevonden? Zo ja, op welk niveau is dit gebeurd? Wat is uw eigen mening over de werking van de gecoro's? Zijn we erin geslaagd de effectieve inspraak van experts op gemeentelijk niveau te realiseren? Is het opzet van het decreet nageleefd? Zijn er ook pijnpunten? Is er nood aan bijsturingen op die plaatsen waar de werking van de gecoro's niet steeds even optimaal verloopt?

De voorzitter: Ik wil me aansluiten bij de vragen van mevrouw Schauvliege. Ik ben namelijk van mening dat het huishoudelijk reglement van de gecoro's inzake de onverenigbaarheden vrij onduidelijk is. Artikel 26 van het huishoudelijk reglement van de gecoro's behandelt de deontologie. Dit artikel voorziet evenwel niet in onverenigbaarheden.

Voorzitter

Ik ken een gemeente waar een lid van de planning-groep die het structuurplan van diezelfde gemeente opstelt, in de gecoro is opgenomen. Na het overlijden van de vorige voorzitter heeft het college van burgemeester en schepenen dit lid zelfs als nieuwe voorzitter van de gecoro voorgedragen. Ik stel me hier een aantal deontologische vragen bij.

In dezelfde gemeente maakt de gemeentesecretaris als deskundige deel uit van de gecoro. Artikel 9, paragraaf 3, van het huishoudelijk reglement van de gecoro's stelt dat gemeenteraadsleden en schepenen geen deel van de gecoro mogen uitmaken. Het lijkt mij evident dat een gemeentesecretaris evenmin lid van een gecoro kan zijn. Ik zou hierover graag wat meer informatie krijgen.

Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, ik zal eerst wat cijfergegevens naar voren brengen. Van de 308 Vlaamse gemeenten beschikken 287 gemeenten momenteel reeds over een eigen gemeentelijk adviesorgaan met betrekking tot de ruimtelijke ordening. Veertien gemeenten zijn vrijgesteld van de verplichting een gecoro op te richten. Dit betekent dat in totaal 301 gemeenten aan de decretale verplichtingen voldoen.

Mijns inziens gaat het hier om een sensationele sprong voorwaarts. De koudwatervrees van de colleges van burgemeester en schepenen ten aanzien van het instellen van een adviesorgaan voor de ruimtelijke ordening is stilaan verdwenen. Op de meeste plaatsen gaat het er vrij volwassen aan toe.

Ik ben het uiteraard eens met het standpunt dat alles staat of valt met de kwaliteit van de mensen die in een gecoro worden opgenomen. Als burgemeester heb ik geleerd dat het beter is enkel de bekwaamste mensen in adviesorganen op te nemen, want op termijn levert dit de beste resultaten op. Enig eigenbelang van de gemeentebesturen is dus niet ongepast.

Tot 1 mei 2004 gebeurde de goedkeuring van de samenstelling van de gecoro's op Vlaams niveau. Ik ben de minister die de ambitie heeft zijn eigen functie af te schaffen. Ik ben goed bezig en zal dit nog vijf jaar volhouden. Sinds 1 mei 2004 oefenen

de provinciebesturen het toezicht uit op de samenstelling van de gecoro's. De samenstelling en wijzigingen van de samenstelling moeten niet meer worden gemeld aan de Vlaamse minister, het gebeurt op provinciaal niveau.

We zullen een initiatief nemen om met de provincies te bespreken of in de 7 overblijvende gemeenten een gecoro kan worden opgericht. Misschien werden ze al opgericht, maar weten we het niet omdat dit niet meer aan mij moet worden gemeld. We zijn dus ver gevorderd met de feitelijke invulling van deze decretale verplichting.

Mevrouw Schauvliege, uw vragen hebben vooral betrekking op de feitelijke werking van de gecoro's. De informatie waarover ik, mijn medewerkers en de administratie beschikken, is informeel en indirect verzameld en dus niet op een georganiseerde manier tot stand gekomen. We hebben geen enquêteformulieren gestuurd naar de voorzitters van de gecoro's om te vragen wat de verhoudingen zijn met de openbare besturen. God verhoede dat ik dit soort administratieve betutteling zou invoeren. Het is wel een schitterend onderwerp voor een thesis van een student stedenbouw te bekijken wat de relatie is tussen een gecoro en een openbaar bestuur in Vlaanderen.

Uit mijn ervaring weet ik dat op vijf jaar tijd een grote stap vooruit werd gezet. Er zijn natuurlijk soms incidenten, maar dat is eigen aan de bevoegdheid ruimtelijke ordening, die geen exacte wetenschap is en steeds te maken heeft met een visie en interpretatie van mensen.

Het beeld over de werking van de gecoro's is over het algemeen positief. In sommige gemeenten is het eerder pover gesteld, maar de uitzonderingen bevestigen de regel. Ik ken ook gemeenten waar er bijna een strijdtoneel van wordt gemaakt, terwijl het een adviesorgaan is dat de kwaliteit van het bestuur moet verbeteren.

Uit briefwisseling blijkt dat een aantal problemen regelmatig aan de orde zijn. Soms hebben de leden een gebrek aan kennis. Mevrouw Schauvliege, u hebt zelf gezegd dat u op zoek ging naar bekwame mensen. In mijn gemeente werd deze week door de gemeenteraad een vacature ingevuld waarvoor zes kandidaten waren. Op basis van de cv's was het bijna onmogelijk te kiezen, want het waren stuk voor stuk bekwame mensen.

Van Mechelen

Architecten, stedenbouwkundigen en – zeker in de buitengemeenten van Antwerpen – mensen die werken in de stedelijke administratie stellen zich kandidaat om in hun eigen gemeente een steentje bij te dragen aan het ruimtelijk beleid. Als meer mensen zich kandidaat stellen, stijgt ook de kwaliteit, op voorwaarde dat de gemeenteraad in staat is een verstandige keuze te maken.

We stellen vast dat er soms een onevenwichtige inbreng is van de verschillende leden, of dat er een polarisatie ontstaat omdat sommige mensen met een grote competentie de neiging hebben de debatten te monopoliseren. De ideale samenstelling, zoals geadviseerd door de Vlaamse overheid, heeft de bedoeling dat mensen uit verschillende gedachtestromingen en interessesferen een inbreng hebben.

Mevrouw de voorzitter, sommige leden van een gecoro kunnen niet goed omgaan met hun rol als commissielid. Iemand is bijvoorbeeld lid geworden op voordracht van een belangenorganisatie, maar kan niet uitstijgen boven de loutere belangenbehartiging van die organisatie. Ik noem geen groepen, want dan viseer ik personen, maar u begrijpt wat ik bedoel. Dit heeft ook te maken met het feit dat iedereen op een bepaald moment moet weten – er werd ook verwezen naar artikel 26 en onverenigbaarheden – wat kan en wat niet kan. Ik heb er geen probleem mee dat de voorzitter van een gecoro uit een planningscel komt, maar op het moment dat hij wordt geconfronteerd met een persoonlijk belang, is het deontologisch verantwoord dat hij niet deelneemt aan de debatten. Een gemeenteraadslid dat betrokken is bij de benoeming van een familielid of de verkoop van grond waar een familielid mee te maken heeft, verlaat de gemeenteraad. Ik neem aan dat hetzelfde gebeurt bij de gecoro.

Een vierde pijnpunt is dat er soms een problematische relatie is met het gemeentebestuur, waarbij dit bestuur de gecoro beschouwt als een verplichte formaliteit. Dit is dan een gemiste kans. Ik persoonlijk vind dit enorm dom, maar wie ben ik om daarover te oordelen.

Het is een bewuste keuze om vanuit het Vlaamse Gewest geen permanent monitoringsysteem te hebben voor de gecoro's. Voor mij zijn het gemeentelijke adviescommissies. Ik neem aan dat de mi-

nister van Cultuur zich ook niet bezighoudt met de kwaliteit van de adviesverstrekking van de gemeentelijke cultuurraden. Ik ben geen voorstander van verdere betutteling of controle. Mijns inziens zou het niet slecht zijn dat er te gepasten tijde onderzoek naar gebeurt via een thesis of iets dergelijks.

Mocht u menen dat er een structureel initiatief moet worden genomen, wil ik me bij deze engageren om een schrijven te richten aan de VVSG om eens te vragen hoe deze vereniging hiertegenover staat omdat zij de spreekbuis is van de gemeenten ten aanzien van het beleid.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

Hoe kunnen we wel initiatieven nemen? Vooral de centrale Vlaamse administratie en de provinciale administraties zouden zich moeten bezighouden met blijvende sensibilisering en informatieverspreiding. Ik zal hier de komende weken en maanden meer dan ooit werk van maken. We hebben te maken met een vrij snel wijzigende decreetgeving. Aan het decreet van 18 mei 1999 hebben we ondertussen in deze commissie al veel plezier beleefd. Na de uitspraken van het Arbitragehof en de Raad van State werd duidelijk dat we er nog enig sleutelwerk aan hebben. Omdat we te maken hebben met een snel wijzigende regelgeving, zullen we proberen maximaal informatie door te geven aan de leden van de gecoro's. Dit gebeurt trouwens al via uitnodigingen voor provinciaal georganiseerde vormingssessies die mijn administratie aanbiedt. Dit gebeurt ook door brochures zoals een over de uitvoeringsbesluiten en een officieuze coördinatie van de decreetteksten. We zullen die aan alle nieuwe leden van de commissie overhandigen. Als we veel wijzigen, kunnen we immers best ook veel coördineren.

Ik ben een optimistisch minister. Ik geloof in de werking van de gecoro's en ik neem aan dat er na enige jaren van praktijk op het terrein wel bijsturing zal gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik ben blij

Schauvliege

dat er in zoveel gemeenten al een gecoro is opgericht. Ik vond het interessant om halfweg de legislatuur eens een evaluatie te maken. Er is wel niet zoveel over geweten, maar toch is het goed alles eens op een rijtje te zetten.

Het is zeker niet de bedoeling om naar een bijkomende administratieve betutteling te gaan, integendeel. U weet dat in het regeerakkoord uitdrukkelijk staat dat er een administratieve vereenvoudiging moet komen en dat men ook de planlast van de gemeenten wil verminderen. Ik wil vooral duidelijk maken dat er misschien op sommige plaatsen wel een bijsturing mogelijk is en we wellicht nog meer werk moeten maken van effectieve ondersteuning en opleiding van de leden van de gecoro's. Misschien moeten we denken aan één aanspreekpunt, één ambtenaar, die de leden meer kan ondersteunen als er een spanningsveld bestaat tussen het gemeentebestuur en de gecoro. Ik vind dat de kwaliteit van de ruimtelijke invulling op gemeentelijk vlak deels staat of valt met de werking van de gecoro. Daarom is het belangrijk dit vanuit het Vlaams niveau op te volgen. De vergelijking met een cultuurraad vind ik niet gepast.

U verwijst naar de belangengroepen. Ik vind het goed dat die erin zijn vertegenwoordigd, maar ze zitten er vanuit het middenveld en moeten een grote groep vertegenwoordigen en moeten niet het eigenbelang van één bepaald persoon benadrukken. Ik blijf erbij dat we meer werk moeten maken van een duidelijke evaluatie en van meer cijfergegevens door middel van bijvoorbeeld een bevraging van de gecoro's. De suggestie dat er in een thesis werk van zou worden gemaakt, vind ik niet slecht. Misschien zal dit verslag op het bureau van één of andere student terechtkomen. We zullen verder opvolgen hoe we de gecoro's nog meer kunnen ondersteunen, misschien via de VVSG.

Minister Dirk Van Mechelen: Er wordt mij hier toegefluisterd dat er al een student mee bezig is. Voorts blijf ik erbij dat dit een opdracht is voor de VVSG en niet voor de minister van Ruimtelijke Ordening. Ik vind niet dat er een hiërarchie bestaat tussen adviesraden, ik vind ze allemaal even belangrijk. Er bestaan enerzijds adviesraden en er is anderzijds het primaat van de politiek. De besluitvorming ligt bij het bestuur. Een aanspreekpunt vind ik een goed idee. De stedenbouwkundig

ambtenaar of de planologisch ambtenaar van de provincie zijn daar uitstekend voor geplaatst.

Straks hebben we een gesprek met de ombudsman. De voorbije 5 jaar was het mijn probleem om de vicieuze cirkel te doorbreken. Door de immense achterstand op de provinciale diensten van stedenbouw waren we niet meer in staat te coachen en informatie te geven. We hebben dit doorbroken in de meeste provincies. Oost-Vlaanderen blijft het meest delicaat. Hierdoor komt tijd vrij om in plaats van alleen maar dossiers af te handelen, pro-actief op het terrein te werken door bijvoorbeeld schepenen te adviseren en de gecoro's dienstverlening aan te bieden. Als we bijgebeend zijn met het vergunningenbeleid, kunnen we meer de coaching opnemen.

Om mevrouw Van den Eynde de kans te geven om in haar gemeenteraad de gepaste vraag te stellen: in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2000 staat in artikel 9: 'Het lid dat een persoonlijk belang heeft bij een besproken onderwerp mag noch de bespreking ervan noch de beraadslaging over het advies van de commissie en de stemming erover bijwonen.'

Het is dus zelfs in het besluit geregeld. Ik wist niet dat onze administratie zo straf was.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het al dan niet opnemen van verkavelingsakkoorden in vergunningenregisters

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het al dan niet opnemen van verkavelingsakkoorden in vergunningenregisters.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een verkavelingsakkoord is een louter technisch advies van het bestuur van stedenbouw over de geschiktheid en de waarde van

Schauvliege

een verkavelingsontwerp. Het gaat steeds om een verkaveling van voor 1962, toen de stedenbouwwet in werking is getreden. Na die datum werden er enkel nog verkavelingsvergunningen verleend. U weet dat de wetgeving het mogelijk maakt dat er een soort aanmelding is voor 30 april 2006. Dat is een belangrijke datum. Die moet zeer goed worden bekendgemaakt op het terrein.

Volgens de Raad van State zijn die oude akkoorden niet gelijk te stellen aan de vergunde verkavelingen. Dat is net het probleem. Het gevolg is immers dat die akkoorden geen rechtskracht hebben en er in principe steeds moet worden gekeken naar de planologische bestemming van een later gewestplan. Dat is geen probleem als de kavel ligt in een woonbestemmingsgebied, maar kan ernstige problemen opleveren wanneer het bijvoorbeeld gaat over agrarisch gebied.

Sommige akkoorden zijn ondertussen vervallen, omdat er voor 1 oktober 1970 geen verkeerswegen werden aangelegd of niet minstens een derde van de verkoop werd gerealiseerd voor diezelfde datum. Wanneer het akkoord is vervallen, dan geldt de planologische bestemming. Wanneer het niet vervallen is, dan is er een afwijking van het gewestplan mogelijk. Dat vergt echter een hele procedure. Dat is niet altijd evident en vergt heel wat moeite. Er is ook heel wat onduidelijkheid over de vraag of die verkavelingsakkoorden al dan niet moeten worden opgenomen in de vergunningenregisters.

Mijnheer de minister, ik wil u dan ook vragen hoe de net geschetste regeling zal worden bekendgemaakt aan technici en eigenaars van dergelijke percelen. Het is immers belangrijk dat die deadline van 30 april 2006 voldoende wordt bekendgemaakt. Gebeurt dat? Hoe zal iedereen die daarmee te maken heeft, weten dat die deadline er is? Op de website van Ruimtelijke Ordening staat er een uitdrukkelijke verwijzing naar die verkavelingsakkoorden, maar ik vraag me af of dit volstaat. Zijn er nog andere mogelijkheden om dat ruimer bekend te maken? Moeten die verkavelingsakkoorden ook worden opgenomen in de vergunningenregisters?

Kan bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning ook worden afgeweken van een gemeentelijk structuurplan? Nu is er vooral sprake van het

gewestplan, maar ik weet dat, in bepaalde gemeenten waar reeds een gemeentelijk structuurplan werd vastgelegd, er grote problemen zijn om in een regeling te voorzien voor percelen waarvoor destijds een verkavelingsakkoord werd verleend. Die gemeenten hebben nu een gemeentelijk structuurplan. Volgens de bestemming liggen de percelen niet meer in een woonzone, maar het is totaal onlogisch om die percelen daar buiten te houden. Die gemeenten vragen zich af hoe dit kan worden verholpen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Schauvliege, dit is inderdaad een heikel punt. Uw vraag kan dus alleen maar bijdragen tot duidelijkheid op het terrein, wat op zich reeds een belangrijke verdienste is.

Ik zal vooraf even technisch ingaan op de regeling die werd bepaald in artikel 192, paragraaf 1 van het decreet van 18 mei 1999 met betrekking tot deze verkavelingsakkoorden. Verkavelingsakkoorden zijn louter technische adviezen van het toenmalige bestuur van de stedenbouw over de geschiktheid en de waarde van het verkavelingsontwerp en dateren steeds van voor 22 april 1962, de datum van inwerkingtreding van de stedenbouwwet van 29 maart 1962. Het gaat hier dus telkens over akkoorden die minstens 42 jaar oud zijn en een hele geschiedenis hebben.

Voor het van kracht worden van de zogenaamde basiswet van 29 maart 1962 inzake de stedenbouw werden regelmatig dergelijke verkavelingsakkoorden verleend. Deze zijn dus niet gelijk te stellen met verkavelingsvergunningen en vormen bijgevolg geen basis voor het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen, zoals bevestigd door de rechtspraak van de Raad van State. Dit stelt vooral een probleem wanneer het perceel niet in woongebied, maar bijvoorbeeld in agrarisch gebied is gelegen. Indien het een onbebouwd lot betreft, dan kan dit immers niet als bouwgrond worden beschouwd. Over deze verkavelingsakkoorden was reeds enige tijd een omzendbrief van kracht, die in uitzonderlijke gevallen, mits voldaan was aan een aantal voorwaarden, toeliet toch af te wijken van het voornoemde principe.

Het betrof de omzendbrief in tempore non suspecto opgesteld door minister Baldewijns en date-

Van Mechelen

rend van 31 juli 1997, met als code RO/98/6 en als titel 'Actuele juridische draagwijdte van verkavelingen in uitvoering op de dag van het van kracht worden van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (artikel 74, paragraaf 1 van die wet)'. Inmiddels is deze omzendbrief achterhaald en opgeheven ingevolge artikel 53 van het decreet van 21 november 2003, dat aan artikel 192 van het decreet van 18 mei 1999 een paragraaf 1 toevoegde, waardoor de omzendbrief decretaal werd verankerd, weliswaar met een aantal toevoegingen en wijzigingen. U herinnert zich dit decreet ongetwijfeld nog goed, mijnheer de voorzitter. Dat was het een-tweetje dat we toen met de Raad van State hebben gespeeld om ervoor te zorgen dat we terzake een decretaale basis creëerden en zo rechtszekerheid zouden scheppen.

Overeenkomstig dit nieuwe artikel 192, paragraaf 1, dat in de gecoördineerde brochure staat, die we u zo snel mogelijk zullen bezorgen, kan de overheid tijdelijk afwijken van een gewestplan of een algemeen plan van aanleg wanneer eigenaars van een onbebouwd perceel, binnen de omschrijving van een verkavelingsakkoord, een aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een woning indienen. Het venijn zit echter in de staart: er moet immers worden voldaan aan een aantal voorwaarden.

Het ontvangstbewijs van de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning moet worden afgegeven voor 30 april 2006. De aanvraag heeft betrekking op een perceel gelegen binnen een verkaveling waarvoor het bestuur van de stedenbouw vooraf zijn akkoord heeft gegeven. Enkel een schriftelijk bewijs dat de aanvrager bij zijn aanvraag dient te voegen, kan het bestaan van dit akkoord aantonen. Een verkavelingsakkoord moet dus wel degelijk een akkoord zijn. Ik werd de voorbije vijf jaar al geconfronteerd met de gekste schriftelijke bewijzen die niet als een akkoord kunnen worden gecatalogeerd.

Na de vaststelling van het gewestplan werden binnen eenzelfde verkaveling op grond van het verkavelingsakkoord nog stedenbouwkundige vergunningen of gunstige stedenbouwkundige attesten verleend, afwijkend van het gewestplan. De verkaveling moet met andere woorden reeds zijn aangesneden.

De eigenaar op 1 januari 1999 mag niet dezelfde zijn als de oorspronkelijke eigenaar op het ogenblik dat het verkavelingsakkoord werd verkregen. Gelet op de 42-jarige geschiedenis is dat niet zo moeilijk.

De grond waarop de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft, ligt tussen bebouwde percelen of maakt deel uit van een huizengroep. Dit alles heeft betrekking op onze bezorgdheid om geen open ruimte nodeloos aan te snijden.

Gelet op wat voorafgaat, kunnen verkavelingsakkoorden dus niet gelijk worden gesteld met verkavelingsvergunningen. Ik ga ervan uit dat we het daarover eens zijn. We moeten dat in onze communicatie ook zo naar buiten brengen. De rest van het verhaal zal ik u besparen, u kunt de wet even goed lezen als ikzelf.

Wat de bekendmaking betreft, komt de fatale datum dichterbij: 30 april 2006. In deze commissie werd een duidelijk politiek akkoord gesloten om de zaak voor eens en altijd te doen stoppen. Dat gebeurt dus 44 jaar na de feiten. We hebben terzake een aantal initiatieven genomen. Als u de historische kritiek op mijn antwoord toepast, zult u merken dat we de initiatieven reeds hebben genomen voor uw vraag mij heeft bereikt.

Op 6 oktober 2004 stuurden we immers een brief naar de colleges van burgemeester en schepenen. Op 19 oktober startte de campagne in de dag- en weekbladen met daarin een oproep aan de eigenaars van onbebouwde loten in verkavelingsakkoorden. Ik ben me ervan bewust dat dit niet voldoende is, maar we wilden van de zaak een aandachtspunt maken, vandaar ook onze brief aan de gemeentebesturen van 6 oktober. De nodige aandacht kan zeker worden gegeven tijdens informatievergaderingen over het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Dat is immers een forum waar iedereen die een probleem heeft, vragen kan stellen aan de schepenen. Dat is het moment van de waarheid. Op dat soort vergaderingen moet worden geprobeerd om de burger een zo goed mogelijke uitleg te geven over de stand van zaken.

Wat mij betreft, is 30 april 2006 wel degelijk de einddatum waarop rechten kunnen worden geput uit de verkavelingsakkoorden.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dank u voor het antwoord en voor de reeds gezette stappen om de deadline van 30 april 2006 bij een zo ruim mogelijk publiek bekend te maken.

Kunt u nog een antwoord geven op mijn vraag over de vergunningenregisters?

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw Schauvliege, over de vergunningenregisters hebben we in deze commissie al uren gepraat.

Het decreet van 18 mei 1999 duidt in artikel 191, paragraaf 1 precies aan wat er in het vergunningenregister moet worden opgenomen. Hierbij is uitsluitend sprake van verkavelingsvergunningen, zodat moet worden afgeleid dat de akkoorden niet moeten worden opgenomen.

Een vergunningenregister is geen boekhoudkundig werk, maar is een interpretatief document. Er moet worden geprobeerd om bij het stuiten op problemen een actieve communicatie met de bewoners en inwoners van het dorp aan te gaan. Er moet op tijd worden gewezen op het mogelijke ontstaan van een probleem. Het is immers de bedoeling om de problemen op te lossen voor 30 april 2006. Dit bewijst dat het vergunningenregister geen repressief, maar een preventief apparaat is dat ertoe dient om de burgers te helpen op alle momenten van hun bouwcyclus.

De voorzitter: Mijnheer de minister, u hebt bovendien een derogatie toegestaan aan de gemeenten, waardoor niet alles in één keer moet worden opgenomen in het register. Daardoor kunnen de gemeenten hun opdracht vervullen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het ontwerp van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant en de relatie ervan met Brussel

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het ontwerp van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant en de relatie ervan met Brussel.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik trap een open deur in als ik zeg dat Vlaanderen een van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld is en blijft. De menselijke activiteitsgraad is hier dan ook heel groot en gezien de beperkte ruimte om deze activiteiten uit te oefenen is een ordenend kader voor de daarbij horende impact op het grondgebied noodzakelijk. Het RSV is een van die ordenende kaders. Na dit grote Vlaamse plan was en is het aan de provincies om een concrete toepassing uit te werken op hun grondgebied.

Onlangs vernam ik dat de provincie Vlaams-Brabant klaar is met haar ontwerp van ruimtelijk structuurplan. Aangezien het hier gaat om de provincie die het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest omsluit, maar spijtig genoeg niet altijd omarmt, en dit geldt in twee richtingen, kan dit ontwerp rekenen op mijn bijzondere aandacht. Het is een vrij omvangrijk en degelijk plan dat mij op één punt alvast aangenaam verraste. Zo valt in de inleiding bij deel II te lezen dat Vlaams-Brabant een centrumprovincie is – hier wordt in de tekst met een accent de nadruk op gelegd – mét Brussel.

De tekst op pagina 155 verduidelijkt verder wat dit betekent: ‘Omwille van de wederzijdse invloeden tussen Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moet worden gestreefd naar meer afstemming en samenwerking op alle belangrijke beleidsdomeinen, in het bijzonder de ruimtelijke planning en ordening. Bij de opmaak van het ruimtelijk beleid wordt rekening gehouden met de huidige en toekomstige tendensen, de vooropgestelde doelstellingen en de genomen beleidsopties binnen de perimeter van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.’

Gatz

Een dergelijke samenwerking is ook meer dan logisch voor twee gebieden die elkaar in meer dan één facet dagelijks beïnvloeden. Met dit citaat scoort het ontwerp van Vlaams-Brabant al beter dan het gewestelijk ontwikkelingsplan van Brussel, waarin geen of nauwelijks verwijzingen staan naar Vlaams-Brabant.

Toen ik in het Brussels parlement zetelde, heb ik gelijkaardige vragen gesteld aan toenmalig minister-president de Donnea. In het huidige Brussels regeerakkoord is enige vooruitgang geboekt.

Toch werd mijn enthousiasme snel getemperd door het simpele feit dat hierover verder zo goed als niets in het ontwerp zelf terug te vinden valt. Dat werd bevestigd door een vraag van provincieraadslid Jo De Ro in de Vlaams-Brabantse provincieraad een drietal weken geleden. In de algemene inleiding was dit eigenlijk al duidelijk. Daar wordt verwezen naar een nieuwe communicatiestructuur die werd opgebouwd rond de verschillende instanties die bij het ruimtelijk beleid betrokken zijn, namelijk het Vlaamse Gewest, de provincieraad, en enkele andere, maar van Brussel is hier geen sprake.

Naast deze hoopvolle maar korte passage uit deel II is er dus weinig reden tot juichen. De provincie Vlaams-Brabant blijft het RSV en de daarin gedefinieerde Vlaamse Ruit, het grondgebied tussen Antwerpen, Gent, Brussel en Leuven, als uitgangspunt nemen. Dat is vanuit institutioneel oogpunt wel te begrijpen, maar het moet worden benadrukt dat, tot spijt van sommigen, de sociaal-economische dynamieken van dit gebied ons institutioneel kader overstijgen. Daarom is het belangrijk dat het ruimtelijk structuurplan van Vlaams-Brabant – en Brussel – zo veel mogelijk rekening houdt met deze dynamieken.

Ik pleit dan ook voor permanente samenwerkingscommissies tussen Brussel en Vlaams-Brabant en/of Vlaanderen op uitvoerend en op parlementair niveau. Ik vind hier het warm water niet uit, het VEV-comité Brussel bracht daarover anderhalf jaar geleden een lijvige studie uit. De samenwerking zou in deze eventueel neerkomen op een contact tussen de bevoegde minister van het Vlaamse Gewest, de bestendige deputatie van Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het is een zoektocht naar het juiste samenwerkings-

niveau. Door dergelijke samenwerkingscommissies zou er veel beter rekening gehouden worden met de economische en sociale mogelijkheden en beperkingen van dit gebied. Ik maak me geen illusies: samenwerking is mogelijk, maar er blijft altijd concurrentie tussen stad en rand. Als we bijvoorbeeld in staat zijn om op een dergelijke manier met Nederland samen te werken, dan moet dit ook kunnen met onze buurgewesten. Dat is in ons eigen belang.

Mijn vragen zijn van algemeen politieke aard. Deelt u deze visie? Onderkent u het belang van dergelijke permanente samenwerkingscommissies voor de sociaal-economische ontwikkelingen van Vlaams-Brabant? Zult u op korte termijn stappen in deze richting zetten? Zult u samen met de provincie Vlaams-Brabant de intenties die in het ontwerp ruimtelijk structuurplan staan, in de praktijk omzetten in een of andere samenwerkingsvorm?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Gatz, ik zou u kunnen antwoorden: 'ja, maar'. Ik zal dat uiteraard meer toelichten.

Ik was niet alleen aanwezig op de ondertekening van het structuurplan voor de provincie Vlaams-Brabant, ik moest het ook goedkeuren. Dat gebeurde op 7 oktober 2004. Vlaams-Brabant was de laatste provincie zonder provinciaal structuurplan. Dit is dan ook een stap vooruit. Momenteel zijn al 42 gemeenten klaar met hun gemeentelijk structuurplan. De planningsdynamiek is eindelijk op snelheid gekomen.

Dit Vlaams-Brabantse plan heeft, zoals u ook hebt aangegeven in uw vraag, onder meer de ambitie om Brussel ruimtelijk niet langer te beschouwen als witte vlek. De provincie wil de invloeden die uitgaan van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest maximaal nagaan en op een positieve manier aanwenden.

Het staat de provincie uiteraard vrij om inzake de implementatie van de vooropgestelde beleidsopties overleg te plegen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en/of met andere actoren of bestuursorganen, zoals de GOM, binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Indien dit zou geschieden, kan ik dit énkel toejuichen.

Van Mechelen

Wees gerust, ook op Vlaams niveau zijn we ons bewust van de wisselwerking tussen het Vlaams beleid en de aanpalende landen en regio's. Volgende week is er bijvoorbeeld een overleg in Nederland op Europees niveau om te praten over ruimtelijke samenwerking. Als Antwerpenaar weet ik beter dan wie ook dat er zoiets bestaat als de gouden delta Antwerpen-Rotterdam waarbij de interactie onweerlegbaar is. Ditzelfde geldt voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de provincie Vlaams-Brabant en heel Vlaanderen. De Vlaamse regio vervult een poortfunctie. Een structurele samenwerking met het Brusselse Gewest en met Wallonië is zeker aangewezen op het vlak van ruimtelijke ordening, alsook een ruimtelijk overleg met onze buurlanden, in het bijzonder met Nederland, Frankrijk en Duitsland.

De administratie Ruimtelijke Ordening heeft een voorstel uitgewerkt om de samenwerking op het vlak van ruimtelijke ordening met de buurgewesten structureel te verbeteren. We willen een overlegstructuur opzetten die zowel op ambtelijk als op ministerieel niveau de drie gewesten de mogelijkheid geeft om permanent en structureel overleg te plegen. Regelmatig overleg tussen de drie ministers moet ervoor zorgen dat er afspraken worden gemaakt over grensoverschrijdende planningsvraagstukken die niet kunnen worden opgelost op ambtelijk niveau.

Momenteel wordt geen sturing gegeven aan de gewestoverschrijdende ruimtelijke kwesties. Daarom heeft de administratie die nota opgesteld. Dat probleem is voor de eerste keer zeer schrijnend aan het licht gekomen naar aanleiding van de fameuze inplanting van de CORA-site in Moeskroen. De heer Decaluwe heeft daar meermaals over geïnterpelleerd in deze commissie. Ik heb de contacten met het Waalse Gewest daarover dan ook eenzijdig afgebroken, want aan dat soort overleg wens ik niet deel te nemen. Als er structureel overleg wordt gevoerd op ambtelijk en politiek niveau en met duidelijke spelregels, dan moet een probleem dat een ander gewest signaleert inzake ruimtelijke ordening, ernstig worden genomen. Ook toenmalig minister Baldewijns heeft destijds binnen het Benelux-overleg heel wat initiatieven genomen met het oog op een betere stroomlijning.

Mijnheer Gatz, ik sta zeer positief tegenover uw suggestie. Ik ben bereid dit overleg verder te zetten.

Dit kan leiden tot een betere ruimtelijke ordening in de Belgische context. Uw vraag was ook gericht aan minister Vandenbroucke, als voogdijminister voor de Rand. Ik lees zijn antwoord voor: 'Alhoewel ruimtelijke ordening en Brussel niet onder mijn bevoegdheden vallen, kan ik wel het belang van uw vraag erkennen. In de beleidsnota 'Samenwerken voor een goed Vlaams bestuur in de Vlaamse Rand' ben ik vragende partij voor een samenwerking tussen Vlaanderen, de provincie Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Om dit in de toekomst op een meer gestructureerde wijze te doen, wens ik een ambtelijke werkgroep op te richten, met als doel de samenwerking met de functioneel bevoegde ministers te coördineren, en waarin de provincie ook vertegenwoordigd zal zijn. Ook de problematiek die u aanhaalt, zal mee worden opgenomen binnen deze werkgroep. Dit doet geen afbreuk aan het feit dat minister Van Mechelen met betrekking tot diens bevoegdheidsdomein Ruimtelijke Ordening uiteraard te allen tijde specifieke initiatieven inzake structureel overleg kan nemen.'

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik heb nog een bijkomende opmerking inzake het DHL-crisis. Die bewijst dat de relaties met buurregio's op sommige momenten heel gespannen kunnen zijn en soms onwerkbaar worden. Bovendien staat de uitbouw van de luchthaven van Zaventem in nauwe relatie tot de economische ontwikkeling van Brussel. Dat betekent niet dat de Vlaamse regio niet voor 100 percent de ontwikkeling van Zaventem in eigen handen moet nemen, maar soms kan het nuttig zijn om daarover te overleggen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. U hebt dat aangegeven aan de hand van de nota die uw administratie momenteel voorbereidt. Mijn vraag is nu hoe dat overleg structureel zal worden aangepakt en hoe we daarvan op de hoogte zullen worden gehouden.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat laatste is geen probleem.

Wat uw opmerking betreft, the proof of the pudding is in the eating. Indien het overleg geen stand houdt als we te maken krijgen met concrete 'fact and figures', dan hoeft het voor mij niet. Ik hoop dat we dit overleg, dat op het einde van de vorige legislatuur is afgebroken, kunnen hervatten en er het

Van Mechelen

maximum uit kunnen halen, zowel op Vlaams als op provinciaal niveau.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over enkele knelpunten in de ruimtelijke ordening met betrekking tot hoeve- en plattelandstoerisme

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sintobin tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over enkele knelpunten in de ruimtelijke ordening met betrekking tot hoeve- en plattelandstoerisme.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, tijdens de bespreking gisteren van de beleidsnota Toerisme van minister Bourgeois is duidelijk gebleken dat om de impact van het toerisme in Vlaanderen nog verder uit te werken en te doen groeien, nieuwe markten moeten worden uitgebouwd. Het hoeve- en plattelandstoerisme hoort daar zeker bij. Ook de bevoegde minister heeft gezegd dat er nood is aan een soort koepeldecreet om vergunningen te geven aan alle logiesverstrekkende bedrijven.

In eerste instantie had ik mijn vraag gericht aan minister Bourgeois. Na raadpleging is duidelijk gebleken dat ook het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening betrokken partij is. Mijnheer de minister, dat is ook de reden waarom ik de vraag om uitleg tot u richt.

Diverse regio's in Vlaanderen hebben een toeristisch potentieel voor plattelandstoerisme. De marktniche van het hoeve- en plattelandstoerisme kent een sterke aangroei, zowel inzake vraag als aanbod. Dit toerisme wordt als een strategische branche aanzien die bijdraagt tot de diversificatie van de regionaal-economische structuur in landelijke regio's. Voor deze regio's is het tevens van belang de ontvolking tegen te houden door moge-

lijkheden voor werkgelegenheid aan te bieden die toekomstgericht zijn en tegelijkertijd de kwaliteiten van het landelijk gebied in stand houden.

Om dit belangrijk toeristisch product verder te ontwikkelen en te ondersteunen moet het op het vlak van ruimtelijke ordening mogelijk worden om laagdynamische toeristische activiteiten in het agrarisch gebied te ontwikkelen. Het Vlaams Belang stelt echter vast dat de problematiek inzake ruimtelijke ordening voor hoeve- en plattelandslgiesbedrijven in Vlaanderen nog steeds niet is opgelost. De problemen doen zich vooral voor in agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied, en in beperkte mate ook in natuurgebied. Wie kleinschalige vormen van plattelandstoerisme wil ontwikkelen in een landelijke dorpskern, bevindt zich in woongebied en ondervindt hierbij weinig of geen problemen. Dit is echter anders voor het agrarisch gebied.

Ook na de goedkeuring van het zogenaamde hoevedecreet van 18 mei 1999, een aanpassing van het decreet houdende het statuut van logiesverstrekkende bedrijven, blijft het probleem bestaan. Dit decreet had wellicht de bedoeling de regelgeving met betrekking tot het hoevetoerisme enigszins te versoepelen. De notie 'leefbaar landbouwbedrijf' werd verlaten ten voordele van de notie 'nevenbestemming landbouw'. Nochtans had de Vlaamse Raad voor het Toerisme aangedrongen om de nevenbestemming landbouw niet verder als een beperking op te leggen.

De notie 'nevenbestemming landbouw' werd ook doorgetrokken in het eerder vermelde hoevedecreet. Er blijft evenwel een probleem bij de interpretatie van de 'nevenbestemming landbouw'. Er waren en zijn geen uitvoeringsbesluiten bij dit decreet die de knoop doorhakken over deze interpretatie. De afdeling Land van Aministratie zegt duidelijk: 'Er kunnen maximum vier verblijfsgelegenheden van elk maximum 50 vierkante meter vloeroppervlakte worden ingericht. Indien in een gemeenschappelijke ruimte wordt voorzien, moet het aantal verblijfsgelegenheden of de oppervlakte per gelegenheid beperkt worden, zodat de totale vloeroppervlakte maximaal 200 vierkante meter bedraagt.'

De stedenbouwkundige diensten houden hier vanzelfsprekend ernstig rekening mee. Concreet betekent dit echter dat nieuwe exploitaties voor

Sintobin

hoevetoerisme vaak niet in staat zijn om een voldoende schaalgrootte te bereiken en aldus op een voldoende economisch rendabele manier kunnen functioneren. In de beleidsnota 2000-2004 was de toenmalige minister van Toerisme zich blijkbaar bewust van de problematiek en stelde een aanpassing van de betrokken decreten in het vooruitzicht. Er werd in de beleidsnota volgende opening gelaten: niet-landbouwers zouden verblijfsaccommodaties in vrijkomende hoevegebouwen kunnen uitbouwen zonder dat zij zich aan landbouwactiviteiten zouden moeten wagen. Ze zouden hierbij ook kleinschalige recreatie-infrastructuur kunnen oprichten.

In de meest recente beleidsbrief Toerisme, die in oktober 2003 door de vorige minister van Toerisme werd gepresenteerd, stond zelfs letterlijk te lezen: 'Een wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening is alvast wenselijk om voldoende evenwichtige ontwikkelingen mogelijk te maken.' Na de bespreking gisteren blijkt duidelijk dat de huidige minister van Toerisme deze mening deelt. Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2003 reikt weliswaar een versoepeling aan en is gericht op een zinvol hergebruik en opwaardering van bestaande zonevremde gebouwen. Dit besluit is van kracht sinds 10 februari 2004 en heeft gevolgen voor de ontwikkeling van hoeve- en plattelandstoerisme. In dit besluit staat immers dat met toepassing van artikel 145bis van het decreet op de Ruimtelijke Ordening, een vergunning kan worden verleend voor het gedeeltelijk wijzigen van het gebruik van een woning, met inbegrip van de woningbijgebouwen in agrarisch gebied in ruime zin en in parkgebied, in een complementaire functie.

Dit betekent dus dat er geen landbouwbedrijvigheden aanwezig zijn, en dat het bij deze complementaire functies om maximaal vier kamers en/of accommodaties gaat, met uitsluiting van elke vorm van restaurant of café. Er moet wel voorafgaand advies worden gegeven door Toerisme Vlaanderen. Ondanks dit besluit is het echter toch gewenst om ruimtelijk meer mogelijkheden te bieden aan een kwalitatief plattelandstoerisme, onder de vanzelfsprekende voorwaarde dat in agrarische gebieden landbouw de hoofdfunctie blijft en het toerisme als nevenfunctie geen beperkingen aan de landbouwactiviteiten kan opleggen.

Inzake de noodzakelijke randvoorwaarden zou er wel moeten worden op toegezien dat er geen hoog-dynamische activiteiten worden ontwikkeld. Voor huurvakantiewoningen zou het enkel om tijdelijke verblijfsgelegenheden voor korte toeristische verhuur moeten gaan en niet voor permanente bewoning. Er moet natuurlijk ook voldoende integratie in de landelijke omgeving zijn.

U stelde al eerder dat de oplossing voor de ruimtelijke knelpunten inzake plattelandstoerisme in een structuurplanning en een planologische aanpak ligt. De provincies moeten de problematiek via provinciale RUP's voor de buitengebieden oplossen. In het provinciaal ruimtelijk structuurplan van West-Vlaanderen wordt een beleidskader voor kleinschalige plattelandsactiviteiten aangereikt dat meer mogelijkheden biedt dan de gewestelijke regelgeving. Is Vlaanderen bereid daarin mee te gaan?

Mijnheer de minister, bent u bereid om ruimtelijk meer mogelijkheden te bieden aan een kwalitatief plattelandstoerisme waarbij de functie ervan breder wordt geïnterpreteerd dan louter kamers? Worden ook nieuwe mogelijkheden overwogen zoals paardenhouderij, manege, dierenasiel en zorgboerderijen? Bent u te vinden voor het ruimtelijk mogelijk maken van een gebiedsgerichte en grotere diversificatie van toeristische functies zoals kamers, huurvakantiewoningen, jeugdlogies en -kampen en kamperen op de boerderij? Kunt u akkoord gaan met een grotere schaal van deze activiteiten, weliswaar beperkt door de bestaande bebouwing en strikte randvoorwaarden? Bent u bereid om mogelijkheden te creëren voor uitbatingen van meer dan vier kamers en meer dan 200 vierkante meter in totaal met als doel een grotere professionalisering en de rentabiliteit van de investeringen beter te garanderen?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, gisteren werd niet alleen de beleidsnota Toerisme toegelicht, maar ook de beleidsnota Platteland. Ik wil deze vraag dan ook in een ruimere context situëren. Voor sommige land- en tuinbouwbedrijven pleiten we voor nieuwe kansen door verbreding en verdieping van de landbouwactiviteiten. We willen een nieuwe visie ontwikkelen rond platteland. We denken daarbij aan vormen van recreatie, toe-

De Meyer

risme, zorg, ambachtelijke verwerking van producten, commercialisering en samenwerking tussen bedrijven. We moeten er echter voor zorgen dat de wetgeving op vlak van vergunningen deze nieuwe vormen mogelijk maakt. Ze mag niet hinderlijk zijn, maar moet stimulerend werken. Ik houd een kort en krachtig pleidooi voor de ontwikkeling van een sterke visie rond plattelandsbeleid en daarover moet voldoende worden overlegd. Het is niet alleen de bevoegdheid van de minister-president, maar ook van onder meer de ministers van Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en zelfs Toerisme.

De voorzitter: De kwaliteit van het landbouwgebouw is erg belangrijk. Als het gebouw kwalitatief te wensen overlaat, is het vanuit ruimtelijke oogpunt niet verstandig om er via een vergunning een bestemming en meerwaarde aan te geven. Er zijn echter veel gebouwen die kwalitatief wel waardevol zijn, zoals de Haspengouwse hoeves in Zoutleeuw, Geetbets en andere gemeenten. Het zou goed zijn om die historisch kwaliteitsvolle gebouwen een invulling te geven opdat ze niet zouden vervallen. De huidige regeling om er vier kamers en een gemeenschappelijke ruimte in toe te staan, is nogal aan de zwakke kant.

Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, uit de toon van de vraag blijkt dat we tegenwoordig anders kijken naar de problematiek van het platteland dan in het voorgaande decennium. Ik ben graag bereid om na te gaan hoe we het platteland nieuwe kansen kunnen geven. Ik heb destijds als minister van Economie en Ruimtelijke Ordening gezegd dat het verkeerd was om het platteland geen eigen economische dynamiek en nieuwe mogelijkheden te geven.

Uit de cijfers blijkt dat hoeve- en plattelandstoerisme sterk groeit en dat het aantal potentiële starters exponentieel toeneemt. Het is dan ook logisch dat er vragen komen over ruimtelijke ordening. Tijdens de vorige regeerperiode heb ik meermaals aan de toenmalige minister van Landbouw gezegd dat we via een meer soepele functieverandering en nieuwe bestemmingsmogelijkheden konden bijdragen aan een sociaal verantwoorde recyclage van een sector die het bijzonder moeilijk heeft. Ik heb altijd gepleit om in de mate van het mogelijke

het bouwkundig waardevolle patrimonium via een bestemmingswijziging te bewaren. Ik heb het dan niet over wat men in de Kempen 'varkenskoten' noemt, maar over vierkantshoeves en dergelijke. Die pareltjes verdienen het om behouden te blijven, zo denk ik er als verantwoordelijke voor landschappen en monumenten over.

Wat hoevetoerisme betreft, bepaalt artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen dat agrarische gebieden onder meer een 'verblijfsgelegenheid' mogen bevatten 'voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt'. Bepalingen over hoe groot die verblijfsgelegenheid mag zijn, staan niet in het artikel. Er is alleen bepaald dat het moet gaan om een 'leefbaar bedrijf'. De verblijfsgelegenheden moeten ondergeschikt zijn aan de hoofdbestemming. Uit arresten van de Raad van State weten we dat we de term 'leefbaar bedrijf' niet louter economisch mogen interpreteren, maar erop moeten toezien dat er een werkelijke, met de bestemming agrarisch gebied overeenstemmende bedrijvigheid plaatsvindt. Dienaangaande zijn vernietigingsbesluiten van de Raad van State beschikbaar.

Inzake de begrippen 'leefbaarheid' en 'verblijfsgelegenheid' geeft de omzendbrief van 8 juli 1997 bijkomende duiding. Het gaat over verblijfsinfrastructuur bij en dus nevensgeschikt aan werkelijk in uitbating zijnde landbouwbedrijven. Ook als de landbouwactiviteit in mindere mate aanwezig is en het in wezen gaat om een zonevreemde activiteit, zijn er specifieke regelingen uitgewerkt. Ze zijn opgenomen in artikel 145bis van het decreet van 18 mei 1999 dat handelt over de rechtszekerheid inzake vergunde woningen en gebouwen die gelegen zijn buiten de geëigende bestemmingszone. Dat artikel verwijst voor de zonevreemde gebruikswijzigingen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. Aan dat besluit is nogal wat politieke discussie voorafgegaan.

Ik heb het al gehad over artikel 11 van het koninklijk besluit van 1972, de omzendbrief en de nieuwe decretale bepaling die in artikel 145bis van het decreet van 18 mei 1999 is opgenomen. Enkel in het besluit van 28 november 2003 is sprake van vier kamers. Het gaat echter niet over accommodatie bij een landbouw

Van Mechelen

bedrijvigheid, zodat het alleszins voorbarig is te concluderen dat dit maximum ook zonder meer voor die laatste categorie moet gelden. Voor die categorie geldt, zoals eerder gesteld, de eis tot onder- of nevensgeschiktheid en het voorhanden zijn van een 'leefbaar' of werkelijk landbouwbedrijf.

Tot slot zijn er specifieke mogelijkheden als het gaat om een gebouw dat definitief is beschermd als monument – ik heb het dan over de fameuze vierkantshoeves – of als het gaat om het gebouw of gebouwencomplex dat is opgenomen in de inventaris van het bouwkundige erfgoed. Ik heb het dan over een regeling in de decreetswijziging die aan het begin van de vorige zittingsperiode is goedgekeurd. Toen is de Conventie van Granada vertaald in het decreet ruimtelijke ordening. Daarin wordt gesteld dat deze functiewijziging kan worden vergund als de nieuwe functiewijziging bijdraagt tot het behoud van het monument. Dat moet toelaten om een aantal bouwactiviteiten te realiseren.

In de huidige regelgeving inzake de ruimtelijke ordening zijn er bijgevolg heel wat mogelijkheden voor het hoeve- en plattelandstoerisme opgenomen. Toch moet worden benadrukt dat we in het carcan van de gewestplannen zaten. Vandaag maken we de overstap naar een nieuwe omgeving voor de ruimtelijke structuurplannen. Dat moet ons stimuleren om te onderzoeken of datgene wat vroeger in strakke regels was vastgelegd, in dynamische planningsprocessen kan worden omgezet. Hier is verwezen naar een oud antwoord van mij over het provinciaal ruimtelijk structuurplan van de provincie Limburg. Toen zag men nogal wat mogelijkheden om in die provincie het hoeve- en plattelandstoerisme uit te bouwen langs het Limburgs fietspadennetwerk. Ik zei toen dat het een bij uitstek provinciale bevoegdheid is om via provinciale ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen eventueel bijkomende, soepelere, meer aangepaste spelregels uit te werken voor het aanwenden van verlaten of niet in gebruik genomen bedrijvensites.

Structuurplanning kan dus een oplossing bieden. De landbouw in de Kempen kan men niet vergelijken met de landbouw in Vlaams-Brabant of West-Vlaanderen. Elke landbouwstreek heeft specifieke kenmerken. Dat heeft vanzelfsprekend veel te maken met de economische waarde van de landbouwbedrijven.

Het antwoord op deze vraag om uitleg schuilt in de dynamiek van de planningsprocessen die op provinciaal en op gemeentelijk vlak kunnen worden uitgewerkt. Ik zal hierbij welwillend en met een positieve ingesteldheid toekijken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Uit de woorden van alle sprekers is duidelijk gebleken dat iedereen de uitbreidingsmogelijkheden voor het hoeve- en plattelandstoerisme ziet. De heer De Meyer heeft er terecht op gewezen dat verschillende actoren en bevoegdheden elkaar kruisen. Ik zou dan ook voor een zo doorgedreven mogelijk overleg willen pleiten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vervolging van stedenbouwkundige instandhoudingsmisdrijven

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Crevits tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vervolging van stedenbouwkundige instandhoudingsmisdrijven.

Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, het decreet van 4 juni 2003 heeft de instandhouding van een bouwovertreiding in een aantal gevallen uit het strafrecht gehaald. Vanaf dat ogenblik konden een aanzienlijk aantal bouwovertreidingen verjaren en een aanzienlijk aantal instandhoudingsmisdrijven niet langer strafbaar worden gesteld. Een aantal mensen die in die periode voor een instandhoudingsmisdrijf werden vervolgd, zijn iets later trouwens vrijgesproken.

Het decreet van 4 juni 2003 heeft echter slechts een korte levensduur gekend. Het arrest van het Arbitragehof van 22 juli 2004 heeft een aantal bepalingen in het decreet vernietigd. Bij de rechtbanken heeft dit arrest voor een ernstig gevoel van rechtsonzekerheid gezorgd. De draagwijdte

Crevits

van het arrest staat ter discussie. Bovendien heeft het Hof van Cassatie hier een heel andere mening over. Die mening heeft evenwel geen algemene draagwijdte.

Heel wat mensen die volgens het decreet van 4 juni 2003 niet langer voor een instandhoudingsmisdrijf konden worden vervolgd, dreigen toch nog te worden gestraft. Of zij al dan niet voor de rechtbank moeten verschijnen, wordt in feite een kwestie van geluk. Zeker in West-Vlaanderen komen dergelijke zaken dagelijks voor de rechtbank. Indien we willen vermijden dat mensen worden veroordeeld, moeten we op korte termijn actie ondernemen. Als mensen eenmaal veroordeeld zijn, kan een toekomstige decretale wijziging hen immers niet meer helpen.

Mijnheer de minister, overweegt u maatregelen te nemen om te verhinderen dat mensen nog worden veroordeeld voor instandhoudingsmisdrijven die volgens een decreet van vorig jaar niet langer moeten worden vervolgd? Aan welke maatregelen denkt u in dit verband? Op welke termijn acht u het nodig maatregelen te treffen?

De voorzitter: Mevrouw Crevits, ik zou een kleine juridische correctie naar voren willen brengen. Het Arbitragehof heeft het decreet van 4 juni 2003 niet in zijn geheel vernietigd. Slechts onderdelen van het decreet zijn vernietigd.

Via de parketten-generaal heeft de stellingname van de stedenbouwkundige inspectie alle procureurs van Vlaanderen bereikt. Ik antwoord steeds dat dit standpunt, dat overal als de enige waarheid wordt gehanteerd, slechts het standpunt van een ambtenaar en niet van een rechterlijke macht. Dit antwoord heeft trouwens al menig rechter de wenkbrauwen doen fronsen.

Mijns inziens stelt de huidige situatie ons voor vier uitdagingen. De meerderheidsfracties en de minister zullen zeer binnenkort de nodige initiatieven moeten nemen.

De eerste uitdaging betreft de datum 1 mei 2000.

De tweede uitdaging betreft de drie in het decreet opgenomen uitzonderingen. Het Arbitragehof, dat problemen met twee van deze drie uitzonderingen

heeft, is van mening dat de strafrechter niet steeds tot een juiste interpretatie kan komen. Ik kan hier trouwens volledig inkomen.

De derde uitdaging betreft de meerwaarde.

De vierde uitdaging betreft de vraag of het hier om een strafbaarheidsstelling of om een verschoningsgrond gaat. Volgens het hof van beroep van Antwerpen gaat het om een strafbaarheidsstelling en volgens het hof van beroep van Gent gaat het om een verschoningsgrond. Het is steeds de bedoeling van het Vlaams Parlement geweest om deze feiten uit het strafrecht te halen. Het is nooit de bedoeling geweest, zoals bepaalde rechtsgeleerden hebben gedaan, om deze regelgeving door middel van een zachte formule toe te passen.

Een laatste element in de discussie valt niet onder de Vlaamse bevoegdheden. Zodra een zaak verjaard is en vervolging niet langer mogelijk is, zou de stedenbouwkundige inspectie ook geen burgerlijke vordering moeten instellen. Indien dit systematisch gebeurt, maken we ons eigenlijk allemaal belachelijk.

Ik zie dat de leden van het Vlaams Belang mijn woorden aandachtig noteren. Ik hoop dat ze tijdens een volgend televisie-interview zullen toegeven wiens woorden ze hebben opgeschreven. Nu ze op voorhand over een tekst kunnen beschikken, moeten ze de naam van de auteur ook maar vermelden. (*Rumoer*)

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, we zijn gewoon zeer blij dat u ons standpunt deelt.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, het tijdens de vorige legislatuur goedgekeurde decreet weerspiegelde duidelijk de op dat ogenblik bestaande politieke wil van de meerderheid in het Vlaams Parlement om dit probleem op te lossen. We leggen ons vanzelfsprekend neer bij de wijsheid van het Arbitragehof en hebben kennis genomen van het arrest van 22 juli 2004, waarbij artikel 7 en artikel 8, 1° en 3° van het wijzigingsdecreet worden aangeduid als een schending van de grondwet.

Mijnheer de voorzitter, u hebt actief deelgenomen aan het opstellen van deze decretale bepalingen,

Van Mechelen

dus u weet dat de breukdatum van 1 mei 2000 – waarover in de commissie ontzettend lang werd gedebatteerd – aanleiding kon geven tot een dergelijk standpunt van het Arbitragehof.

Mevrouw Crevits, krachtens artikel 28 van de bijzondere wet op het Arbitragehof moeten het rechtscollege dat de prejudiciële vraag heeft gesteld en elk ander rechtscollege dat in dezelfde zaak uitspraak doet over de oplossing van het geschil naar aanleiding waarvan de prejudiciële vraag werd gesteld, zich voortaan voegen naar dit arrest.

De rechter moet zich voegen naar het arrest en de daarin gegeven beoordeling of interpretatie van de decreetsbepalingen, of kan op grond van uitdrukkelijk verwoorde bezwaren tegen de interpretatie een nieuwe prejudiciële vraag stellen, maar ik denk niet dat dit zal gebeuren.

Indien de rechter, in een geschil waarvan de oplossing afhangt van de toepassing van de ongrondwettelijk bevonden rechtsregels, geen nieuwe prejudiciële vraag stelt, moet hij zich conformeren aan het arrest door te weigeren de norm nog toe te passen.

Aangezien door de ongrondwettelijkheidsverklaring van enkele essentiële bepalingen van het zogenaamde verjaringsdecreet zowel bij de rechtsonderhorigen, de administratie, de parketten en de rechtbanken verwarring is ontstaan inzake de interpretatie en toepassing van de decretale regeling, is het onontbeerlijk en dringend dat een rechtszekere oplossing tot stand komt die de grondwettelijkheidstoets kan doorstaan.

We hebben hierover een duidelijke passus opgenomen in het regeerakkoord. Op pagina 69 staat met betrekking tot handhaving in het hoofdstuk over een rechtszekere ruimtelijke ordening: 'Er wordt onderzocht in welke mate het decreet op het handhavingsbeleid moet worden aangepast, teneinde meer rechtszekerheid te geven met betrekking tot de afhandeling van oude bouw misdrijven.' Tijdens de onderhandelingen over het regeerakkoord wisten we al dat er onheil op komst was door het arrest van het Arbitragehof, en hebben we geanticipeerd door een zeer duidelijke passus in het regeerakkoord op te nemen. Ik heb aan de mensen rond de tafel toen duidelijk uitgelegd waarom deze passus nodig is.

We zijn zoals steeds ijverig aan het werk en bereiden op dit moment een decreet voor dat we zo snel mogelijk aan uw wijsheid zullen voorleggen. Het ontwerp van decreet zal bestaan uit drie belangrijke delen. Het is in de eerste plaats de bedoeling gevolg te geven aan recente uitspraken van de Raad van State over stedenbouwkundige voorschriften in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, want er is betwisting mogelijk dat is gebleken naar aanleiding van de afbakening van het stedelijk gebied Aalst en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen hierover. We hebben dit gelukkig overleefd, maar we zullen wel een bijsturing doen om geen enkele discussie meer mogelijk te maken.

Ten tweede zal het ontwerp van decreet de rechtspraak van het Arbitragehof proberen te ondervangen. We willen ervoor zorgen dat onze politieke visie met betrekking tot handhaving, zoals goedgekeurd tijdens de vorige legislatuur, onverkort kan worden uitgevoerd.

Ten derde zullen we in het ontwerp van decreet een oplossing geven voor de problemen die ontstaan door het naderen van de uiterste datum voor gemeentebesturen om een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op te stellen.

Met dit kleine ontwerp van decreet willen we proberen grote problemen te ondervangen.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, ik dank u voor de geleverde inspanningen die straks aan ons wijs oordeel zullen worden voorgelegd. Ik wil nogmaals aandacht vragen voor de overgangperiode. Mijnheer de minister, is het mogelijk een initiatief te nemen naar de parketten?

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw Crevits, u weet dat er een scheiding der machten bestaat. Er bestaat evenwel ook een commissie Vervolgingsbeleid, waar we overleg plegen met de parketten.

Het is mijn intentie om, zodra het voorontwerp van decreet is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de parketten te vragen hierop te anticiperen en een afwachtende houding aan te nemen tot de volksvertegenwoordigers zich hebben uitgesproken over de decretale teksten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over ambachtelijke zones en zonevrije bedrijven

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over ambachtelijke zones en zonevrije bedrijven.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil een probleem aankaarten dat zich op het terrein stelt, om ervoor te zorgen dat er meer duidelijkheid komt.

Mijnheer de minister, veel gemeenten en provincies hebben ondertussen een structuurplan of werken eraan. We merken dat er soms een kloof is tussen de geldende voorschriften en de toepassing in de praktijk. Dat is ook zo voor de bedrijventerreinen en de ruimte voor economie.

Een aandachtspunt van de regering is het versterken van het KMO-weefsel en de economie. Voor zonevrije bedrijven is er een oplossing door de mogelijkheid tot herbestemming via RUP's. Zijn de herbestemmingen nu bijkomende ruimte of niet? Het oorspronkelijk Structuurplan Vlaanderen was daar niet duidelijk over en er was heel wat discussie over. Bij de herziening in 2003 werd dit rechtgezet. Toen werd gesteld dat de herbestemmingen niet worden opgenomen in de ruimtebalans en eruit worden gelicht. Er werd in deze herziening dus zagezegd duidelijkheid geschapen.

Nu bereiken mij diverse signalen dat dit op het terrein niet altijd even duidelijk is. Gemeenten, provincies en studiebureaus denken dat het niet in mindering van die ruimtebalans moet worden gebracht. Daarom wil ik vragen de nodige duidelijkheid te scheppen. Is het nu zo dat een herbestemming inderdaad uit de ruimtebalans wordt gelicht en geldt dit voor alle economische ruimtes? Bent u van oordeel dat de huidige regeling volstaat om te voldoen aan de behoefte aan bedrijventerreinen en KMO-zones?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Schauvliege, deze vraag verwondert me bijzonder omdat u twijfelt aan de wijsheid van uw eigen assemblee. Het opzet van de regularisatie van zonevrije bedrijven was immers het resultaat van het strategisch plan ruimtelijke economie dat we in 2000 hebben opgestart vanuit de bevoegdheid Ruimtelijke Ordening en Economie om na te gaan waar er nog knelpunten waren. Juist deze problematiek was de hoofdreden om in 2002 een partiële herziening van het RSV in te leiden. De herziening is op 12 december 2003 door de Vlaamse Regering definitief vastgelegd en werd door het Vlaams Parlement bij decreet van 19 maart 2004 bekrachtigd voor wat de bindende bepalingen betreft. Dit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 april 2004. Ik dacht dat hierna deze discussie definitief tot het verleden behoorde.

De principes over het al dan niet verrekenen van planwijzigingen voor zonevrije bedrijven zouden momenteel dan ook duidelijk moeten zijn. Feit is immers dat de planwijziging niet in de ruimtebalans in rekening wordt gebracht voor wat betreft de oppervlakte die het bedrijf had op het ogenblik van de start van de ruimtebalans, namelijk 1 januari 1994. Enkel de delen die bestemd zijn voor de uitbreiding van bedrijven in sectorale BPA's zonevrije bedrijven worden in rekening gebracht in de ruimtebalans. Dat was het tijdelijk compromis. We hebben in onverdachte tijden trouwens ook een boeiende discussie gevoerd over de weekendverblijven. De filosofie is hierbij ook dat de zones die voor weekendverblijven zijn ingenomen voor 1 januari 1994, niet in rekening kunnen worden gebracht voor de ruimtebalans.

Ik komt tot het antwoord op uw tweede vraag. Bij de bespreking van de beleidsbrief zullen we ruimschoots de kans krijgen om een balans op te maken van waar we staan. Op het einde van vorige legislatuur hebben we daar verschillende keren over gedebatteerd. Nu komt het domino-effect op kruissnelheid, de blokjes zijn aan het vallen. De stedelijke afbakening van Aalst is klaar, die van Gent en Turnhout zijn goedgekeurd, die van Kortrijk wordt geagendeerd, die van Mechelen komt eraan en die van Brugge is zo goed als rond. Op het moment dat de stedelijke afbakeningsprojecten worden gerealiseerd, wordt meteen de gewenste ruimte via gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor economische activiteiten gerealiseerd. Tel daarbij

Van Mechelen

de ontwikkeling voor het economisch netwerk Albertkanaal waarvoor de vorige Vlaamse Regering na enige discussie het licht op groen heeft gezet. Met dit alles meen ik dat we wel degelijk zullen slagen in ons opzet om voldoende hectaren bedrijventerreinen te realiseren.

Gelet op de totstandkoming van het RSV II voor de planningsperiode 2007-2017, is het onze plicht, zoals in het regeerakkoord staat, om andermaal na te gaan wat de noden zijn voor de gewenste ruimte voor economische activiteit. Het strategisch plan heeft daar trouwens al een aantal simulaties voor gemaakt. Te gepasten tijde zullen we dat ook bespreken.

U vraagt of de gemeenten op de hoogte zijn van hoe dat moet worden berekend. Er bestaat hiervoor een zeer eenvoudige, in behoorlijk Nederlands geschreven en begrijpbare brochure. Er mag dus geen onduidelijkheid meer bestaan. Mocht die er toch nog zijn, dan zullen we die proberen op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb in mijn vraag ook verwezen naar de herziening in 2003. Ik wist hiervan. Er komen mij echter diverse signalen ter ore waaruit blijkt dat men niet altijd op de hoogte is van deze regeling. Daarom vond ik het belangrijk dat dit hier nog eens duidelijk werd gesteld. Het is juist dat de gemeenten daar misschien van op de hoogte zouden moeten zijn. Er zijn echter al heel wat herzieningen en wijzigingen doorgevoerd zodat op het terrein niet altijd even duidelijk is wat nu de geldende regeling is. Daarom heb ik deze vraag gesteld om die twijfel uit de wereld te helpen en duidelijk te stellen dat het uit de ruimtebalans wordt gelicht.

Mijn fractie deelt uw bekommernis over de vraag naar voldoende bedrijventerreinen. We zullen daar bij de bespreking van de beleidsnota nog verder over praten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vergunningsplicht voor nachtwinkels en dergelijke

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vergunningsplicht voor nachtwinkels en dergelijke.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in heel wat steden en gemeenten krijgen inwoners en plaatselijke politici problemen met een nieuw soort overlast als gevolg van de wijzigingen in de aard van handels- en horecazaken, met winkels die nachtwinkels worden en cafés die bars worden, privé-clubs, of zalen voor erotische shows.

Wat nachtwinkels betreft, verscheen er onlangs een studie van het consultantsbureau Food in Mind, dat uitrekende dat er momenteel ongeveer 2.254 nachtwinkels zijn, en dat er elk jaar ongeveer 115 nachtwinkels zullen bijkomen. Samen met de winkeltjes in de tankstations zijn deze winkels in feite nu al goed voor een derde van de omzet van de klassieke voedingsketens. Sommige mensen vinden dit trouwens leuk: nachtwinkels worden een hype. Ze vinden dat dit soort winkels 's nachts voor levendigheid zorgt in bepaalde wijken en straten. Ik kan me dat best voorstellen, net zoals ik me kan voorstellen dat het voor heel wat onvrede en een zeker onveiligheidsgevoel zorgt. Natuurlijk verschilt dit naargelang het gaat over een dorp of een rustige streek, of over een grootstad.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 stelt duidelijk dat, indien men een van de zes hoofdfuncties van een pand verandert, bijvoorbeeld van een woning naar een horecazaak, er een stedenbouwkundige vergunning nodig is. Als bijvoorbeeld de kruidenierszaak om de hoek echter een nachtwinkel wordt, dan is er geen stedenbouwkundige vergunning nodig. Dat kan meteen de hele sfeer in een bepaalde omgeving wijzigen.

Naar aanleiding van deze vraag heb ik een aantal burgemeesters van kleine en grotere gemeenten gecontacteerd. Uit die rondvraag blijkt dat jonge-

Van Nieuwkerke

ren bepaalde nachtwinkels in uitgaansbuurten gebruiken om er te gaan drinken, want ze kunnen er vlot alles verkrijgen. Daarna gaan ze opnieuw in de discotheek dansen. De nachtwinkel heeft ook een aantrekkingskracht inzake de gehanteerde prijzen. Indien een café een nachtclub wordt, dan lokt dat uiteraard een heel ander cliënteel en ontstaat een andere timing qua uitgaan.

De lokale politiek ervaart dus een gebrek aan sturing. Uiteraard is er het politiereglement en zijn er leefmilieureglementen, maar die kunnen alleen worden gebruikt voor ingrepen naderhand. Mochten we het besluit van april 2000 kunnen verfijnen, zodat er een vergunning nodig is als de aard van de uitbating verandert, dan lijkt dit me een nuttig instrument voor lokale beleidsmakers om preventief bij te sturen, zodat die winkels in een geschiktere omgeving kunnen worden ingeplant. De lokale afweging is immers steeds belangrijk. Dit zou veel moeilijkheden naderhand kunnen vermijden.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, het gaat hier inderdaad over de vergunningsplicht inzake functiewijzigingen, geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000.

Een stedenbouwkundige vergunning is nodig indien de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed geheel of deels wordt gewijzigd. Als bijvoorbeeld de hoofdfunctie wonen wordt gewijzigd tot een handelsfunctie, dan is er wel degelijk een vergunning nodig. Er is echter niet bepaald of met handel nu een winkel of een nachtwinkel wordt bedoeld. Als iemand dus van een winkel een nachtwinkel maakt, heeft hij geen vergunning nodig. Dat is wel het geval als hij de functie wijzigt van wonen naar winkel of nachtwinkel. Hetzelfde geldt als de hoofdfunctie van een onroerend bebouwd goed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd van gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening naar een handelspand. Dat gebeurt steeds meer naar aanleiding van het afstoten van gebouwen, bijvoorbeeld van Belgacom.

Er zijn dus nogal wat categorieën waarbij men sowieso is onderworpen aan een vergunningsver-

plichting. De vraag rijst of de Vlaamse overheid de vergunningsplicht moet invoeren als iemand expliciet de wijziging doorvoert naar nachtwinkel of nachtclub.

We moeten toch even de grond van de zaak bekijken. Het probleem kan economisch worden bekeken. In het federaal parlement werd onlangs een discussie gevoerd over een eventuele vestigingwet voor nachtwinkels. Uit het verslag van die federale discussie blijkt dat de bevoegde minister, mevrouw Laruelle, daar geen voorstander van is.

U had het over problemen zoals openbare dronkenschap en overlast. U vraagt wat het gepaste middel is om die problemen te bestrijden. De regelgeving voor ruimtelijke ordening is daartoe niet het geschikte middel.

We stellen voor dat de gemeenten gebruik zouden maken van de mogelijkheid om een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening uit te voeren waarbij heel specifiek een aantal problemen kunnen worden opgelost. Het is perfect mogelijk om op stedelijk of gemeentelijk niveau stedenbouwkundige verordeningen tot stand te brengen die hiervoor een kader bieden. Op dit ogenblik is het niet nodig decretaal of via een uitvoeringsbesluit ruimtelijke ordening te werken. De Vlaamse decreetgever hoeft niet op te treden.

Ik neem aan dat nachtwinkels soms tot overlast en miserie kunnen leiden, maar toch komen ze ook tegemoet aan een bepaalde vraag, want anders zouden ze niet bestaan. We moeten zoeken naar een evenwicht. We bevelen het instrument van de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening aan.

Mijnheer Van Nieuwkerke, misschien is het een goed idee om de VVSG te vragen een model op te stellen. Ik ben bereid om daar samen met mijn diensten aan mee te werken. We mogen het probleem van nachtwinkels in landelijke gemeenten echter niet vergelijken met dat in steden zoals Antwerpen en Gent.

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb gemerkt dat er heel wat klachten zijn. Het klopt dat de ge-

Van Nieuwkerke

meenten zelf een instrument kunnen ontwikkelen, maar toch wachten ze tot er iets gebeurt. Het is een goed voorstel om te werken via de VVSG.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.45 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

